

ร้านไทฟาร์มมิ่ง

414 หมู่ 4 บ้านมะค่า ตำบลโคกกระชาย อำเภอกนครบุรี นครราชสีมา 30250
www.thaifarming.com Email: info@thaifarming.com

เฟือก (Dasheen)

เฟือก (Dasheen)

เฟือกเป็นพืชเศรษฐกิจระดับท้องถิ่นที่สำคัญอีกพืชหนึ่ง คนไทยนิยมบริโภคเฟือกเพราะมีกลิ่นหอมและรสชาติดี เป็นพืชหัวที่เป็นพืชอาหารที่สำคัญอีกชนิดหนึ่ง หัวเฟือกจะมีส่วนประกอบเป็นพวกแป้งและแร่ธาตุต่าง ๆ ส่วนใบประกอบไปด้วยโปรตีนและแร่ธาตุ ซึ่งใบเฟือกสามารถนำไปใช้เป็นอาหารสัตว์ได้อีกด้วย และมีเฟือกบางประเภทที่ใช้ใบสำหรับบริโภคซึ่งหัวจะมีขนาดเล็ก ไม่เหมาะต่อการบริโภค ปัจจุบันเฟือกกำลังเป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ เช่น ออสเตรเลีย อังกฤษ ญี่ปุ่น เนเธอร์แลนด์ และมาเลเซีย ประเทศไทยมีการปลูกเฟือกอยู่ทั่วไปทุกภาคของประเทศ มีพื้นที่ปลูกเฟือกทั่วประเทศปีละ ประมาณ 25,000-30,000 ไร่ ผลผลิตประมาณ 45,000-65,000 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 2-2.5 ตันต่อไร่ ส่วนจังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ นครสวรรค์ พิษณุโลก นครราชสีมา สุรินทร์ สระบุรี อุทัยฯ สิงห์บุรี ปราจีนบุรี นครนายก นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี สุพรรณบุรี ชุมพร และสุราษฎร์ธานี

สภาพดินฟ้าอากาศที่เหมาะสม

เฟือกเป็นพืชหัวที่มีต้นคล้ายบอน มีความต้องการน้ำ หรือความชื้นในการเจริญเติบโตค่อนข้างสูง เฟือกจึงชอบดินอุดมสมบูรณ์ และสามารถอุ้มน้ำไว้ได้มาก สามารถปลูกได้ทั่วทุกภาคของประเทศไทยในแหล่งที่มีระบบน้ำชลประทานดีจะสามารถปลูกเฟือกได้ตลอดปี ส่วนในแหล่งที่มีน้ำจำกัดควรปลูกเฟือกในช่วงฤดูฝนเท่านั้น เฟือกปลูกได้ทั้งที่ลุ่มและดอน สภาพไร่ ที่ราบสูงไหล่เขา และปลูกได้ในดินหลายชนิด ยกเว้นดินลูกรัง ดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกเฟือกมากที่สุด คือ ดินร่วนปนทราย มีอินทรีย์วัตถุสูง หน้าดินลึก ระบายน้ำดี โดยปกติจะใส่ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมักจำนวนมากก่อนปลูก โดยผสมกับสารซีโอ-อีทีพี 2 ถูต่อไร่หว่าน และไถกลบก่อนปลูก และเพิ่มปุ๋ยไนโตรเจน (N) และโปแตสเซียม (K) ระหว่างพืชเจริญเติบโตจะให้ผลดี ค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน (pH) ระหว่าง 5.5-6.5 อุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตประมาณ 21-27 องศาเซลเซียส โดยทั่วไปจะปลูกเฟือกในระดับความสูงไม่เกิน 1,000 เมตรจากระดับน้ำทะเล

ลักษณะทั่วไป

ลำต้น เฟือกเป็นพืชหัวที่มีลำต้นใต้ดินสะสมอาหารเรียกว่า หัวซึ่งเกิดจากการขยายของลำต้นใต้ดิน พร้อมกับความยาวของปล้องลดลง เมื่อหัวมีขนาดใหญ่จะมีรากช่วยดึงหัวให้ลึกลงในดิน ที่ปลายรากเหล่านี้จะพองโตขึ้นเป็นหัวย่อยที่มีขนาดเล็ก หรือเรียกว่า ลูกเฟือก ซึ่งจะทำหน้าที่ช่วยยึดลำต้น ช่วยดูดน้ำและแร่ธาตุ และสามารถใช้เป็นส่วนที่ขยายพันธุ์ต่อไป ใบ ใบเฟือกมีรูปร่างคล้ายหูช้าง หรือคล้ายหัวใจ ขนาดใบกว้างประมาณ 25-30 เซนติเมตร ยาว 35-45 เซนติเมตร ก้านใบยาว 45-150 เซนติเมตร เฟือกต้นหนึ่งจะมีก้านใบประมาณ 12-18 ก้าน สีของก้านใบ ลักษณะใบและขอบใบจะแตกต่างกันไปตามพันธุ์ เช่น ก้านใบจะมีสีเขียวอ่อน เขียวเข้ม ม่วง หรือมีจุดสีม่วง ขอบใบเรียบหรือเป็นคลื่น ปลายใบอาจแหลมหรือมน ตัวใบอาจจะหนาและเป็นมัน หรือบางและด้าน เป็นต้น ดอก จะมีลักษณะเป็นดอกช่อ มีดอกย่อยเกาะติดกับก้านดอกเดียวกัน ดอกย่อยจะเริ่มบานจากดอกที่อยู่ล่างสุดขึ้นไปทางปลายช่อ ไม่มีก้านดอกย่อย ดอกจะเกาะติดกับก้านดอกเดี่ยว ซึ่งลักษณะยาวและมีงานหุ้มช่อดอกไว้ ช่อดอกมีขนาดยาว 10-15 เซนติเมตร จำนวนช่อดอกประมาณ 5-15 ช่อต่อต้น ช่อดอกมีก้านยาว 15-30 เซนติเมตร ดอกเฟือกมีสีขาวยกเว้น และสีเหลืองอ่อน แตกต่างกันไปตามพันธุ์ บางพันธุ์ออกดอกง่าย แต่บางพันธุ์ออกดอกยาก เฟือกที่ปลูกในประเทศไทยส่วนใหญ่จะไม่

ออกดอก ผล ผลของฝักมีขนาดเล็ก เป็นผลเล็ก ๆ เกาะกลุ่มอยู่ในก้านดอกเดียวกัน ผลมีสีเขียวเปลือกบาง เนื้อผลอวบน้ำ เมื่อแก่มีสีน้ำตาลดำ ภายในผลจะมีเมล็ดเล็ก ๆ อยู่เป็นจำนวนมาก

ขั้นตอนการปลูกฝัก

การเพาะชำกล้าฝัก

1. เตรียมแปลงเพาะชำ ให้หว่านด้วยปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยอินทรีย์ 2 ส่วนผสมสารซีโอ-แอ็คทีฟ 1 ส่วนและไถพรวนดิน 1 ครั้ง เพื่อปรับสภาพดินและปรับดินให้เรียบสม่ำเสมอ
2. แช่วัสดุ (ลูกฝัก) ที่มีขนาดเท่ากัน ด้วยสารนิวบอร์น อัตราส่วน 30 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร 15-30 นาที จากนั้นนำลูกฝักมาวางเรียงห่างกันประมาณ 1 นิ้ว และกลบด้วยขี้เถ้าเคลือบทับบางๆ ผสมสารรามด (ป้องกันเชื้อรา) อัตราส่วน 10 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร นิด หนึ่งให้ทั่วแปลงเพาะ หรือผสมสารรามดอัตรา 5 ซีซีผสมน้ำ 1 บัว(10 ลิตร)ราดรดให้ทั่วแปลงเพาะ
3. รดน้ำทุกวัน และฉีดพ่นด้วยสารนิวบอร์น 20-30 ซีซีผสมน้ำ 20 ลิตรทุกๆ 7 วัน
4. หลังจากกลบลูกฝักได้ 15-20 วันให้ผสมรามด 10 ซีซี+ไทเกอร์ 15 ซีซี+สารเพิ่มประสิทธิภาพไฮ-สตาร์ 5 ซีซี กับน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นต้นกล้าพันธุ์ เพื่อป้องกันเชื้อรา และแมลงรบกวน
5. ประมาณ 1-2 เดือนต้นกล้าโตพร้อมขุดย้าย โดยลูกฝักจะมีใบประมาณ 3-5 ใบสูงประมาณ 20-25 เซนติเมตร พื้นที่ปลูกฝัก 1 ไร่ จะใช้พันธุ์ฝักประมาณ 5000 ต้น

การปลูกฝักลงแปลง

การปลูกฝักที่ดีแล้วควรปลูกในฤดูฝน เริ่มปลูกเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน แต่ถ้ามีแหล่งน้ำสามารถให้น้ำฝักได้ ก็สามารถปลูกได้ตลอดปีเลยทีเดียว ขั้นตอนการปลูกฝักมีดังนี้

- 1) การเตรียมดิน ก่อนปลูกฝัก 1-2 เดือน ใช้แทรกเตอร์ไถด้วยพาน 3 หรือ 4 ตากไว้ระยะหนึ่ง ผสมปุ๋ยคอกหรืออินทรีย์วัตถุ 500-1000 กิโลกรัมหรือปุ๋ยเคมีรองพื้นสูตร 15-15-15 จำนวน 50 กิโลกรัมกับสารซีโอ-แอ็คทีฟ 2 ถัง (40 กิโลกรัม) ต่อ 1 ไร่หว่านก่อนการดำเนินการไถพรวนดิน
- 2) การเตรียมพันธุ์ ให้คัดต้นกล้าฝักที่มีขนาดใกล้เคียงกัน นำไปแช่สารนิวบอร์นอัตราส่วน 30 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ทิ้งไว้ค้างคืน จะสังเกตได้ว่าสารนิวบอร์นจะช่วยแบ่งรากของต้นกล้าออกมาให้เห็นได้ชัด จากนั้นให้ฝังลงไปหลุมที่เตรียมไว้ได้เลย พื้นที่ 1 ไร่ จะใช้ต้นกล้าฝักประมาณ 5000 ต้น
- 3) การปลูก การปลูกโดยใช้แทรกเตอร์ขอร่อง ใช้ระยะห่างระหว่างร่องประมาณ 90 เซนติเมตร ลึกประมาณ 10-15 เซนติเมตร ผสมสารรามด 15 ซีซี หรือ สารลอนซาน 30 กรัมบวกกับสารไทเกอร์ 30 ซีซี หรือ สารM40 15 กรัมผสมน้ำ 20 ลิตร ฉีดรดบริเวณร่องปลูก จากนั้นปลูกโดยวางต้นฝักลงในร่องระยะระหว่างต้น 30-45 เซนติเมตร นำดินบางส่วนจากสันร่องกลบต้นพันธุ์ รดน้ำให้สม่ำเสมอ จากนั้นประมาณ 7-10 วันให้ฉีดพ่นด้วยสารนิวบอร์นอัตรา 30 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตรทุกๆ 7 วัน คอยพูนโคนเมื่อฝักเจริญเติบโตขึ้น เนื่องจากหัวฝักก็คือลำต้นได้ดินที่ขยายออก เพื่อสะสมอาหาร จึงเจริญขึ้นมากกว่าลงหัวลึกลงไป จึงต้องคอยพูนโคนอยู่เสมอ จนในที่สุดสันร่องเดิมเมื่อเริ่มปลูกกลายเป็นร่องทางเดิน
- 4) การคลุมแปลง ในแหล่งปลูกฝักที่มีเศษเหลือของพืชเช่น ฟางข้าวเปลือกถั่วและหญ้าคา เป็นต้น ควรนำมากลุมแปลงปลูกฝัก เพื่อช่วยรักษาความชื้น

5) การให้น้ำ ปล่อน้ำผ่านสายยางระบบน้ำหยดวันละประมาณ 1 ชั่วโมง ตั้งเกตุดูว่าเฟือกได้รับน้ำชุ่มเพียงพอทุกๆต้น ถ้าปล่อน้ำเข้าร่องแปลงให้ทำทุก 7-10 วัน เฟือกเป็นพืชหัวที่ขึ้นได้ดีในดินที่มีความชุ่มชื้น ฉะนั้นการปลูกเฟือก นอกจากจะอาศัยน้ำฝนแล้วจะต้องมีแหล่งน้ำให้ความชุ่มชื้นเฟือกอยู่เสมอ

6) การใส่ปุ๋ย ควรใส่ปุ๋ย 3 ช่วงเวลา ดังนี้

ครั้งที่ 1 เมื่อเฟือกอายุได้ 1 เดือน ใช้ปุ๋ยสูตร 18-6-6 อัตรา 50 กิโลกรัม + สารเร่ง HIGH SPEED (G-1) 1 กิโลกรัม ต่อไร่ หยอดระหว่างต้นเฟือก ตำแหน่งละชั้น โตะพรวนดินแล้วรดน้ำตาม ตลอดระยะเวลา 1 เดือนนี้ให้ ฉีดพ่นอาหารเสริม ไฮคิว สูตร 1 ส่วนผสม 30 ซีซี+สารเพิ่มประสิทธิภาพ ไฮ-สติก 5 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตรทุกๆ 7 วัน

ครั้งที่ 2 เมื่ออายุ 2 เดือน ใช้สูตร 15-15-15 อัตรา 50 กิโลกรัม + สารเร่ง HIGH SPEED (G-2) 1 กิโลกรัม ต่อไร่ หยอดระหว่างต้นเฟือก ตำแหน่งละชั้น โตะพรวนดินแล้วรดน้ำตาม ตลอดระยะเวลา 2-3 เดือนนี้ให้ ฉีดพ่นอาหารเสริม ไฮคิว สูตร 2 ส่วนผสม 30 ซีซี+สารเพิ่มประสิทธิภาพ ไฮ-สติก 5 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตรทุกๆ 7 วัน

ครั้งที่ 3 เมื่ออายุ 4 เดือน ใช้สูตร 13-8-35 หรือ 13-13-21 อัตรา 50 กิโลกรัม+ สารเร่ง HIGH SPEED (G-3) 1 กิโลกรัม ต่อไร่ หยอดระหว่างต้นเฟือก ตำแหน่งละชั้น โตะแล้วรดน้ำตาม ตลอดระยะเวลาจากนี้จนกระทั่งเก็บเกี่ยว ให้ฉีดพ่นอาหารเสริม ไฮคิว สูตร 3 อัตราส่วน 30 ซีซี+สารเพิ่มประสิทธิภาพ ไฮ-สติก 5 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตรทุกๆ 7 วัน จะทำให้เฟือกมีน้ำหนักหัวดี ในการใส่ปุ๋ยแต่ละครั้งควรพรวนดินและรดน้ำให้ชุ่มอยู่เสมอ รากเฟือกจะได้ดูดซับปุ๋ยไปใช้ประโยชน์ได้สะดวก

หลังจากเฟือกอายุได้ 4 เดือนขึ้นไปจะเป็นช่วงที่เฟือกหยุดการเจริญเติบโตทางใบ เพื่อเร่งสร้างแป้งในหัวเฟือก จึงไม่ควรเพิ่มสารอาหารทางใบให้กับต้นเฟือกอีก เพราะจะทำให้เฟือกชะงักการสร้างหัว เราจึงไม่ต้องกังวลใจถ้าเห็นใบเฟือกเริ่มโทรมนับจากนี้

7) การกำจัดวัชพืช และการพูน โคน ในระยะ 1-3 เดือนแรก ต้นเฟือกยังเล็กควรมีการฉาดหญ้าหรือใช้สารกำจัดวัชพืชพร้อมทั้งพรวนดิน โคนต้นเดือนละ 1 ครั้ง เมื่อต้นเฟือกโตใบคลุมแปลงมากแล้วไม่จำเป็นต้องกำจัดวัชพืชอีกจนกว่าจะเก็บเกี่ยว

8) การเก็บเกี่ยว เมื่อเฟือกอายุได้ 5-6 เดือน สังเกตเห็นใบเฟือกจะเล็กลง ใบเฟือกใบต่างๆ จะมีสีเหลือง เหลือใบยอด 2-3 ใบ จึงสามารถขุดเก็บเกี่ยวผลผลิตได้

วิธีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ในการปลูกเฟือก จำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องป้องกัน โรคและศัตรูของเฟือกเอาไว้ ก่อนที่เราจะเริ่มพบเห็นหรือเกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูของเฟือก มิเช่นนั้นอาจเกิดความเสียหายจนเกินกำลังในการกำจัดรักษาได้ หรืออาจต้องสิ้นเปลืองสูญเสียไปมากกว่าที่ควรจะเป็น

เมื่อสภาพอากาศสงบขึ้น เช่นเมื่อมีหมอกจัด หรือฝนตกพรำตอน ไกลรุ่งและตอนเช้าติดต่อกัน หรือมีฝนพรำทั้งวัน และมีลมอ่อนๆ สภาพดังกล่าวเหมาะสมต่อการสร้างสปอร์ของเชื้อรา ควรเริ่มป้องกันโรคพืชอันเกิดจากเชื้อรา โดยใช้สารลอนซาน 30 กรัม กับสารเพิ่มประสิทธิภาพ ไฮ-สติก 5 ซีซีผสมน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นให้ทั่ว ในช่วงเช้าหรือเย็น ก่อนหรือหลังฝนตก 2-3 ชั่วโมง

เมื่ออากาศร้อนมีลมพัด หรือช่วงแล้ง จะพบว่ามักจะเกิดแมลงศัตรูพืชเข้ากัดกินทำลาย จึงควรป้องกันไว้ก่อน โดยใช้สารไทเกอร์ อัตรา 30-40 ซีซี บวกกับสารเพิ่มประสิทธิภาพ ไฮ-สติก 5 ซีซีผสมน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นให้ทั่วในช่วงเช้าหรือเย็น แต่ถ้าเริ่มเห็นว่ามิตัวหนอนหรือแมลงศัตรูพืชมากัดกิน ให้เปลี่ยนมาใช้ สารเอครอน 505 อัตรา 30-40 ซีซีบวกกับสารเพิ่มประสิทธิภาพ ไฮ-สติก 5 ซีซีผสมน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นให้ทั่วบริเวณ

โรคเหี่ยวที่สำคัญ

1. โรคใบไหม้ (โรคใบจุดตาเสือ) สาเหตุเกิดจากเชื้อรา *Phytophthora colocasiae* Rac. อาการบนใบเกิดจุดสีน้ำตาลดำ น้ำขนาดหัวเข็มหมุดถึงขนาดเหรียญบาท ปรากฏเห็นชัดเจนผิวใบ แผลขยายใหญ่ขึ้นเป็นวงๆ ต่อกัน ลักษณะพิเศษ คือ บริเวณขอบแผลมีหยดสีเหลืองขึ้น ซึ่งต่อมาแห้งเป็นเม็ดๆ เกาะอยู่เป็นวงๆ เมื่อบีบจะแตกเป็นผงละเอียด สีสนิม ในระยะที่รุนแรงแผลขยายติดต่อกัน และทำให้ใบม้วนพับเข้าและแห้งเหี่ยวหรืออาจเน่าและถ้าอากาศชื้นมีฝนพรำ อาการบนก้านใบ จะเกิดแผลน้ำขาวริ สีน้ำตาลอ่อน แผลขยายใหญ่ขึ้นเป็นวงๆ เช่นกัน ต่อมาจะเน่าแห้ง เป็นสีน้ำตาล มีหยดสีเหลืองขึ้นด้วย ทำให้ก้านด้านทาน้ำหนักใบไม่ได้จึงหักพับ มีผลทำให้ใบแห้ง พบมากในระยะโรครุนแรง และมีลมพัด อาการเป็นระยะนี้ทำให้ผลผลิตลดลง และเชื้อนี้อาจเข้าทำลายหัวเหี่ยวด้วยทำให้หัวเหี่ยวเน่าเสียหายได้ ความสัมพันธ์ของความชื้นและอุณหภูมิจะมีผลต่อการเกิดโรคเชื้อรา ทำให้โรคมีการระบาดรุนแรงหากช่วงที่ได้รับเชื้อ มีฝนตกพรวดตอนใกล้รุ่ง และตอนเช้าติดต่อกัน มีฝนพรำทั้งวัน และมีลมอ่อนๆ เนื่องจากสภาพดังกล่าวเหมาะสมต่อการสร้างสปอร์เชื้อรา ซึ่งเชื้อสร้างสปอร์บนใบเหี่ยวได้ดีหากมีความชื้นสูง (90-100%) และอุณหภูมิต่ำ (20-25%) โรคนี้เป็นโรคที่รุนแรงที่สุดของเหี่ยวที่พบในประเทศไทยและในต่างประเทศ โรคนี้เริ่มระบาดเมื่อมีฝนตกและอากาศชุ่มชื้น ถ้ามีฝนตกหนักและติดต่อกันหลายๆ วัน โรคจะระบาดอย่างรวดเร็ว ในแปลงที่เป็นรุนแรง เหี่ยวจะมีใบเหลืองประมาณต้นละ 3-4 ใบเท่านั้น เหี่ยวที่เป็นโรคนี้อาจยังไม่เริ่มลงหัว หรือลงหัวไม่โตนักจะเสียหายหมด หัวที่ลงจะไม่ขยายเพิ่มขนาดขึ้น ในช่วงที่หมอกลงจัดเหี่ยวจะเป็นโรคนี้อย่างเด่นชัด

การป้องกันกำจัด

1. หากพบว่าในเหี่ยวเริ่มเป็นโรคใบจุดตาเสือ ให้ตัดใบเหี่ยวที่เป็นโรคไปเผาทำลายให้หมด ไม่ควรปล่อยให้หลงเหลืออยู่ในแปลง เชื้อราจะปลิวไปยังต้นเหี่ยวคันอื่นๆ ได้
2. แยกแปลงปลูกเหี่ยวให้ห่างกันเพื่อลดการแพร่กระจายของโรค
3. ไม่ควรเดินผ่านแถวเหี่ยวในขณะที่แปลงเหี่ยวขึ้นแฉะ เพราะทำให้เพิ่มการระบาดของเชื้อ
4. ใช้สารเคมี ได้แก่ สารลอนซาน อัตรา 3-5 กรัมต่อต้น หยดลงไปโคนต้นจะสามารถป้องกันโรคได้ประมาณ 1 เดือน หรือใช้สารลอนซาน อัตรา 30-40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นให้ทั่วทั้งต้น 5-7 วันต่อครั้ง และเนื่องจากเหี่ยวมีใบถี่มาก การฉีดสารเคมีทุกครั้งจึงควรใช้สารเพิ่มประสิทธิภาพไฮ-สตีค 5 ซีซีผสมลงไปด้วย เพื่อให้สารเคมีจับใบเหี่ยวได้นาน

2. โรคหัวเน่า สาเหตุเกิดจากเชื้อรา *Sclerotium rolfsii* โรคนี้อาจเกิดได้ระหว่างการเก็บรักษาหัวเหี่ยว หรือปล่อยให้ไว้ในแปลงปลูกนานเกินไป หรือมีน้ำท่วมขังแปลงปลูกเหี่ยวในช่วงเหี่ยวใกล้เก็บเกี่ยว

การป้องกันกำจัด

1. ป้องกันรักษาได้โดยการ ใช้ สารฟอสดีกรี ในอัตรา 40 กรัมผสมน้ำ 20 ลิตร ฉีดตรงโคนต้นให้ชุ่ม
2. พยายามหลีกเลี่ยงไม่ให้หัวเหี่ยวที่ใกล้ช่วงเก็บเกี่ยวได้รับน้ำหรือความชื้นมากเกินไป ถ้ามีน้ำท่วมขังควรสูบน้ำออก
3. ในระหว่างการเก็บรักษาหัวเหี่ยวในโรงเก็บน้ำควรระมัดระวังไม่ให้หัวเหี่ยวขึ้น และไม่ควรกองหัวเหี่ยวคูกันมากๆ ควรทำเป็นชั้นๆ จะได้ระบายถ่ายเทอากาศได้สะดวก

แมลงศัตรูเหือก

1. หนอนกระทู้ผัก

เป็นแมลงศัตรูเหือกที่ระบาดเฉพาะแหล่ง ไม่พบทั่วไป แมลงชนิดนี้มีพืชอาศัยหลายชนิด เช่น บัวหลวง และพืชผักชนิดต่างๆ ลักษณะและการทำลาย เริ่มแรกผีเสื้อจะวางไข่ไว้ตามใบเหือก แล้วฟักตัวออกเป็นตัวหนอนอยู่เป็นกลุ่มกัดกินใบเหือกด้านล่าง เหลือไว้แต่ผิวใบด้านบน เมื่อผิวใบแห้งจะมองเห็นเป็นสีขาว ถ้าหนอนกระทู้ผักระบาดมากจะกัดกินใบเหือกเสียหายทั่วทั้งแปลงได้ ทำให้เหือกลงหัวน้อย ผลผลิตต่ำ

การป้องกันกำจัด

เมื่อเริ่มพบเห็นไข่ผีเสื้อ ลักษณะเป็นจุดวงสีขาวบนใบเหือก ให้หยิบออกจากใบและทำลายทิ้ง จากนั้นใช้สารไทเกอร์ ในอัตรา 30-40 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นให้ทั่ว แต่ถ้าพบเห็นว่ามีมดกัดกินใบจากหนอนหรือพบเห็นตัวหนอนให้ฉีดสลับด้วยสารเพน โซ35 ในอัตรา 30-40 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นในช่วงที่หนอนระบาด แต่ถ้ามีการระบาดหนัก ให้ใช้ เครอน505 ในอัตรา 30-40 ซีซี และสาร M40 อัตรา 10-20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นในช่วงที่หนอนระบาดหนัก

2. เพลี้ยอ่อน

เป็นแมลงศัตรูเหือกที่ระบาดเฉพาะแหล่ง ไม่พบทั่วไป มีขนาดเล็ก ตัวอ่อนมีสีน้ำตาล โดยเพลี้ยอ่อนจะดูดกินน้ำเลี้ยงตามใบและยอดอ่อนของเหือก ทำให้เหือกแคระแกรน ไม่ค่อยเจริญเติบโต

การป้องกันกำจัด

ใช้สารเคมี ได้แก่ เน็ท (NET) อัตรา 20-40 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นในช่วงเพลี้ยอ่อนระบาด

3. ไรแดง

เป็นแมลงศัตรูขนาดเล็กที่ระบาดเฉพาะแหล่ง ไม่พบทั่วไป ไรแดงมีรูปร่างคล้ายแมงมุม ตัวเล็กมาก ลำตัวสีแดง พบอยู่ตามใต้ใบเหือกและยอดอ่อน โดยไรแดงจะใช้ปากดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณใต้ใบเหือก ทำให้เกิดเป็นรอยจุดสีน้ำตาลหรือสีขาวอยู่ทั่วไป ถ้าระบาดมากใบเหือกจะเปลี่ยนจากสีเขียวกลายเป็นสีเทา แล้วแห้งในที่สุด ไรแดงเหือกจะพบระบาดมากในช่วงฤดูแล้ง หรือในช่วงเหือกขาดน้ำ

การป้องกันกำจัด

สารเคมี ได้แก่ สารเอไมท์25 หรือ อบาเบส อย่างใดอย่างหนึ่งในอัตรา 40 ซีซีผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นบริเวณที่ไรแดงระบาดโดยเฉพาะใต้ใบเหือก หรือใช้สารเอไมท์25 ร่วมกับอบาเบส อย่างละ 20 ซีซี ผสมน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นกรณีพบการระบาดของไรแดง

การเก็บรักษา

เหือก เป็นพืชหัวที่เก็บรักษาได้นานพอสมควร หลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ควรนำเหือกไปไว้ในที่ร่มเงามีอากาศถ่ายเทได้สะดวก ไม่อับลมเป็นที่ที่มีอากาศค่อนข้างเย็น เช่น ใต้ร่มไม้ หรือใต้ถุนบ้าน เป็นต้น ต่อจากนั้นทำการแยกดินที่ติดกับหัวและแยกรากแขนง คัดแยกหัวแต่ละขนาด เช่น ใหญ่พิเศษ ใหญ่ กลาง และเล็ก แล้วบรรจุใส่ภาชนะที่เหมาะสม เช่น ถุงพลาสติกขนาดใหญ่แบบเจาะรูได้ หรืออาจเป็นเข่ง หรือรังพลาสติก

ข้อควรปฏิบัติเพื่อเก็บรักษาหัวเหือกไว้ได้นาน และไม่เน่าเสียง่าย ดังนี้

1. ก่อนขุดเหือกประมาณ 15-30 วัน ไม่ควรเอาน้ำเข้าแปลง หรือรดน้ำแปลงเหือกเพราะเหือกจะดูดซึมน้ำไว้มาก เก็บไว้ไม่ได้นาน
2. ขุดเหือกเฉพาะเมื่อเหือกมีอายุเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ ไม่ควรเก็บเกี่ยวเหือกเมื่อมีอายุน้อยเกินไปจะเน่าเสียได้ง่าย
3. ในการขุดเหือกแต่ละครั้ง ควรขุดเหือกด้วยความระมัดระวังอย่าให้หัวเหือกมีบาดแผลบอบช้ำ เหือกจะเน่าเสียได้ง่าย เมื่อพบว่าเหือกมีบาดแผล ควรแยกไว้ต่างหาก

ไม่ปะปนกัน 4. กรณีที่จะขนส่งเปลือกไปไกลๆ หรือจะเก็บเปลือกไว้นานหลายเดือน ไม่ควรล้างดินออก ฝังให้แห้งสนิทอย่าให้เปียกชื้น ก่อนที่จะนำเข้าไปเก็บในโรงเก็บหรือขนส่งไกลๆ ต่อไป 5. การขนส่งเปลือกควรมีภาชนะใส่เปลือกที่เหมาะสม ซึ่งต่างประเทศ เช่น ญี่ปุ่น จะใส่กล่องกระดาษสามารถใส่เปลือกซ้อนกันได้ โดยเปลือกไม่ทับถมกันเป็นปริมาณมาก จึงมีผลหรือเป็นส่วนหนึ่งที่จะเก็บรักษาเปลือก ได้ไม่นาน 6. ไม่ควรนำเปลือกที่เก็บเกี่ยวได้ มาสูบกองกันเป็นปริมาณมากหรือขึ้นไปเหยียบย่ำเปลือก ควรนำเปลือกที่จะเก็บรักษาไว้นานๆ มาเก็บไว้เป็นชั้นๆ 7. ห้องที่เก็บรักษาหัวเผือกนั้น จะต้องมีการระบายอากาศได้สะดวก อุณหภูมิประมาณ 10-15 องศาเซลเซียส หากมีความจำเป็นต้องเก็บรักษาควรตัดใบและรากทั้งหมดออกไม่ควรล้างน้ำ การเก็บรักษาหัวเผือก โดยการจุ่มลงไปนสารป้องกันเชื้อรา ลอนซาน อัตรา 30-40 กรัมผสมน้ำสะอาด 20 ลิตร แล้วเก็บรักษาไว้ในบ่อดิน จะทำให้หัวเผือกเน่าเสียลดลง ได้ผลดีกว่าการเก็บรักษาใน จี๊เลื่อยแห้ง จี๊เลื่อยชื้น และถุงพลาสติก หัวย่อยหรือลูกเผือกที่เก็บรักษาไว้ในบ่อดินได้สภาพพร้อมและป้องกันน้ำฝน ได้จะเก็บรักษาไว้ได้ นาน 6-10 เดือน อายุการเก็บรักษาขึ้นอยู่กับขนาดหัว คือ เผือกที่มีขนาดหัวเล็กจะเก็บรักษาไว้ได้นานกว่าเผือกที่มีขนาดหัวใหญ่ นอกจากนี้จะเก็บรักษาเผือกในรูปหัวเผือกสดแล้ว ยังสามารถเก็บรักษาเผือกในรูปเผือกแห้ง โดยทำการปอกเปลือกแล้วผ่าเผือกเป็น แผ่นบางๆ ตากเผือกให้แห้งสนิท เมื่อนำมาบริโภค ก็สามารถนำไปนึ่ง ทอด หรืออบเป็นแป้งเผือกได้

ชื่อเกษตรกร _____ วันที่ _____
 ที่อยู่ _____ โทรศัพท์ _____

สินค้าจำเป็น เพื่อการปลูกเห็ดหอมอย่างมีประสิทธิภาพ

รหัสสินค้า	รายการสินค้า	จำนวน	หน่วย	ราคา	เป็นเงิน
FPXB01	ผงเมจิก Magic Powder		ซอง		
FPXT01	ไฮสปีด High SPEED G-1 (1Kg.)		ถุง		
FPXT02	ไฮสปีด High SPEED G-2 (1Kg.)		ถุง		
FPXT03	ไฮสปีด High SPEED G-3 (1Kg.)		ถุง		
MLPA01	เน็ต NET (500cc.) ตราธงชัย		ขวด		
MLRA01	ดาซิน-เอฟ (500cc.) ตราธงชัย		ขวด		
MLRA03	สีนิลน้ำ (500cc.) ตราธงชัย		ขวด		
MLRA04	เอไมท์25 (500cc.) ตราธงชัย		ขวด		
MLRB01	รามเมด RaMed (500 cc.)		ขวด		
MLSB01	สารจับใบ High Stick (1ลิตร)		ขวด		
MLSB02	สารจับใบ High Stick (500 cc.)		ขวด		
MLWA01	อบาเบส (500cc.) ตราธงชัย		ขวด		
MLWA02	ไทเกอร์ (500cc.) ตราโบว์ดาว		ขวด		
MLWA03	เทนโซ 35 (500cc.) ตราธงชัย		ขวด		
MLWA04	เอครอน 505 (500cc.) ตราธงชัย		ขวด		
MPW001	เอ็ม40 (M40) กำจัดหนอน		ซอง		
MPRA02	ลอนซาน (250g.) ตราธงชัย		กระปุก		
MPRA03	ฟอสดีกรี (500g.) ตราธงชัย		กระปุก		
SLF004	Farming Big Head (1ลิตร)		ขวด		
SLXB01	ไฮคิว สูตร1 (1ลิตร)		ขวด		
SLXB02	ไฮคิว สูตร2 (1ลิตร)		ขวด		
SLXB03	ไฮคิว สูตร3 (1ลิตร)		ขวด		
SLXB04	นิวบอร์น NewBorn (1ลิตร)		ขวด		
SLXD02	แบท-กู BAT-PU (1ลิตร)		ขวด		
SPX002	ซีโอ-แอ็คทีฟ ชนิดเม็ด Zeo-Active (20Kg.)		ถุง		

E_MAIL: info@thaifarming.com